

VERSLAG DER HANDELINGEN

VAN DE

EERSTE KAMER DER STATEN-GENERAAL,

gedurende het zittingjaar 1860—1861.

1STE ZITTING. — 18 SEPTEMBER.

Mededeeling van ingekomen stukken enz.

1ste ZITTING.

ZITTING VAN DINGSdag 18 SEPTEMBER.

(GEOPEND TEN 11 URE.)

Mededeeling van een Koninklijk besluit omtrent de benoeming van den Voorzitter der Kamer. — Aanvaarding van het voorzitterschap. — Ingekomen: 1°. missives van leden, verhinderd de vergadering bij te wonen; 2°. missives: *a.* van den Directeur van 'sKonings Kabinet betreffende de bekrachtiging van door de Kamers aangenomen wets-ontwerpen; *b.* van de Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Binnenlandsche Zaken ten geleide van eene overeenkomst en van verschillende gedrukte stukken; 3°. verslag van den toestand der provincie Groningen over 1859; 4°. brief van Hendrik Verdonk, molenmaker te Zaandam. — Benoeming van de leden der Commissie voor de Stenographie. — Besluit genomen om de Troonrede met een adres te beantwoorden. — Trekking der afdeelingen.

Voorzitter: de heer **Philipse**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 28 leden, te weten de heeren:

Blankenheym, Cost Jordens, van Weel, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Swinderen, Michiels van Kessenich, Loopuyt, Fransen van de Putte, van der Oudermeulen, Hartsen, Bosch van Drakestein, van Goltstein van Oldenaller, Taets van Amerongen, Hartevelt, 't Hooft van Benthuisen, van Eysinga, van Rijkevorsel, Schimmelpenninck van der Oije, Cremers, van den Dries, van Meeuwen, van Wessem, van Beeck Vollenhoven, van Sasse van Ysselt, de Vos van Steenwijk, van Aylva van Pallandt en de Villers de Pit .

De **Voorzitter** deelt mede, dat is ingekomen een afschrift van een Koninklijk besluit van 12 September jl., waarbij **J. A. Philipse** benoemd wordt tot Voorzitter der Kamer, gedurende het tegenwoordig zittingjaar, van 1860 tot 1861.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

De **Voorzitter** houdt daarop de volgende rede:

MIJNE HEEREN!

» Toen mij voor de eerste maal de bijzondere onderscheiding te beurt viel, als Voorzitter dezer Kamer te mogen optreden, erkende ik, bij het besef van het veelomvattende en moeilijke dezer zoo aanzienlijke betrekking, hoe noodig mij, bij de uitoefening daarvan, uwe welwillendheid en hulpvaardige medewerking zoude zijn, om eenigermate te kunnen beantwoorden aan het vertrouwen, waarmede ik door den Koning was vereerd geworden.

» Nu ik thans voor de tiende maal door 'sKonings voor mij zoo vereerend besluit geroepen ben, weder als Voorzitter in uw midden op te treden, gevoel ik, bij de reeds verkregene ondervinding van het dikwerf moeilijke der taak en bij de vermeerdering mijner jaren, nog meer dan te voren, de behoefte aan uwe toegevendheid en krachtige ondersteuning.

» Dankbaar dat gij, Mijne Heeren, die in zoo ruime mate tot hiertoe aan mij hebt gelieven te schenken, en erkentelijk dat gij

daardoor de moeilijkheid der uitoefening van mijne taak zeer hebt verligt, vleije ik mij, dat ik gedurende het zittingjaar, dat wij thans weder intreden, op nieuw daarop zal mogen rekenen, en stel ik mij voor, daarin voor mij eene voorname kracht te zoeken.

» In die hoop en verwachting vat ik welgemoed en biddende om den voor mij zoo noodigen bijstand van den Almagtige, met ijver en belangstelling mijne gewigtige taak weder op, met den vurigen wensch, dat het God moge behagen, Zijnen dierbaren zegen te verleenen op al de pogingen, welke in dit zittingjaar door de Staten-Generaal zullen worden aangewend, ter bevordering van het welzijn van ons dierbaar vaderland."

De heer **van Rijkevorsel** vraagt daarop het woord en zegt: Ik verzoek dat de President de goedheid moge hebben zijne voor ons belangrijke aanspraak te laten drukken.

Dit voorstel door onderscheidene leden ondersteund zijnde, wordt dienovereenkomstig besloten.

De **Voorzitter** deelt daarna mede dat zijn ingekomen:

A. schriftelijke berigten van de heeren Tonckens en van Roijen, dat zij door onderscheidene omstandigheden worden belet, de opening en de zitting der Kamer bij te wonen.

Deze berigten worden voor kennisgeving aangenomen.

B. zestien missives van den Directeur van het Kabinet des Konings, betreffende de goedkeuring door Zijne Majesteit van even zoovele daarbij genoemde voorstellen van wet, als:

a. die tot naturalisatie van A. F. J. M. G. ridder van der Renne en vijf anderen;

b. dat, houdende wijziging van het IIde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1859;

c. dat, houdende wijziging en nadere vaststelling van het Xde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1859;

d. dat tot regeling van het fonds van kooprijzen van domeinen, dienstjaar 1859 en 1860;

e. dat tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van het kanaal van Assen naar Groningen, genaamd het Noord-Willemskanaal;

f. dat tot onteigening van perceelen ten behoeve van de verbetering van den Hollandschen IJssel;

g. dat tot onteigening van perceelen ten behoeve van de verbreding der Helmstraat te Maastricht;

h. dat houdende vaststelling van uitgaven wegens verstrekkingen door het Departement van Oorlog, dienst 1860;

i. dat tot verhooging van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1860;

j. dat nopens den aanleg van spoorwegen voor rekening van den Staat; en

k. dat houdende verhooging van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting voor 1860.

Deze missives worden voor kennisgeving aangenomen.

C. de volgende missives van Ministers, als:

1°. eene missive van den Minister van Buitenlandsche Zaken, ten geleide van afschriften van gesloten overeenkomsten;

2°. vier missives van den Minister van Binnenlandsche Zaken, ten geleide van:

a. een exemplaar van register VI, bevattende de beschrijving der peilschalen, hakkelbouten en andere kenmerken langs de rivieren de Lek en de Nieuwe Maas, van Vreeswijk en Vianen tot Brielle;

b. een exemplaar van de door de Gedeputeerde Staten der onderscheidene provincien uitgebragte verslagen wegens den toestand der provincien over 1859;

c. een en veertig exemplaren van het Verslag omtrent den staat der zeevisscherijen in 1859;

d. een en veertig exemplaren van het Verslag nopens den toestand der telegraphen in Nederland over 1859;

Deze missives worden achtereenvolgens voor kennisgeving aangenomen, en besloten om de onderscheidene stukken, voor zoover die niet rondgedeeld zijn aan de leden, op de griffie der Kamer neder te leggen.

3°. eene missive van den Minister van Binnenlandsche Zaken, houdende kennisgeving van de toezending van een exemplaar der *Nederlandsche Staats-courant* aan de leden der Kamer.

Deze missive wordt voor kennisgeving aangenomen.

D. een exemplaar van het gedrukt Verslag van den toestand der provincie Groningen over het jaar 1859, uitgebragt door Gedeputeerde Staten aan de Staten der provincie in hunne jongste zomervergadering.

Dit stuk zal worden geplaatst in de boekerij der Kamer.

E. Een brief van H. Verdonk, mr. molenmaker te Zaandam, houdende beschouwingen omtrent het kanaal door Holland op zijn smalst.

Dit stuk wordt als ongezegeld ter zijde gelegd.

De **Voorzitter** benoemt tot leden der Commissie voor de stenographie voor dit zittingjaar de heeren: van Rijkevorsel, 't Hooft van Benthuisen en Bosch van Drakestein.

De **Voorzitter** stelt daarna voor om de openingsrede des Konings met een adres van de Kamer te beantwoorden en om in eene volgende zitting over te gaan tot het doen van eene keuze van twee leden voor de Huishoudelijke Commissie.

Dienovereenkomstig wordt besloten.

De Vergadering gaat thans over tot het *trekken der afdeelingen*.

De uitslag daarvan is dat zullen behooren:

tot de *eerste afdeeling* de heeren: van Sasse van Ysselt, van Aylva van Pallandt, van Rhemen van Rhemenshuizen, van Rijkevorsel, van Beeck Vollenhoven, van der Oudermeulen, Taets van Amerongen, de Vos van Steenwijk, Cremers en Beerbroek;

tot de *tweede afdeeling* de heeren: Sassen, van Meeuwen, Blankenheim, Borski, Bosch van Drakestein, van Wessem, Huydecoper van Maarsseveen, van Swinderen, van Roijen en de Villers de Pit ;

tot de *derde afdeeling* de heeren: van den Dries, Hartevelt, van der Lek de Clercq, van Andringa de Kempnaer, van Eysinga, Cost Jordens, van Heeckeren van Wassenaer, Michiels van Kessenich en van Nispen van Pannerden, en

tot de *vierde afdeeling* de heeren: Rijsterborgh, van Goltstein van Oldenaller, Schimmelpenninck van der Oije, 't Hooft van Benthuisen, van Weel, Loopuyt, Hartsen, Fransen van de Putte en Tonckens.

De **Voorzitter** noodigt na den afloop daarvan de leden uit, zich naar hunne afdeelingen te begeven, ten einde zich met de keuze van voorzitters en onder-voorzitters der afdeelingen en van leden der Commissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de openingsrede bezig te houden.

De Vergadering wordt daarop gescheiden.